

Kulttuuri

Puhelin: 010 665 8254

Sähköposti: sk.kulttuuri@satakunnankansa.fi

Jarmo Huida, esimies
Helena Laine

Director musices Ahti Laine palkittiin itsenäisyyspäiväjuhlassa Eurassa Pro Eura -mitalilla.

Ahti Laineelle myönnettiin Pro Eura -mitali

ERKKI SAARINEN
Eura

Director musices **Ahti Laine** sai tiistaina Euran kunnan itsenäisyyspäiväjuhlassa vastaanottaa Pro Eura -mitalin työstään Euran hyväksi.

Pro Eura mitaleja on myönnetty vuodesta 1980 tunnustukseksi yksityiselle tai yhteisölle, joka on toiminnallaan edistänyt aineellisen tai henkisen kulttuurin kehittämistä kunnassa tai tehnyt Euran kuntaa merkittävällä tavalla tunnetuksi.

Mitaleja on tähän mennessä myönnetty 40, viimeksi vuonna 2010.

Kunnan mitalitoimikunta toteaa, että Laine on monella tavalla ansioitunut musiikkimies.

Hänen käteensä sopivat yhtä hyvin saxofoni, trumpetti, huilu, flyygelitorvi kuin muutkin puhaltimet. Hän on toiminut kapellimestarina sekä Euran Soittokunnassa että Porilaissoittokunnassa. Puhallinsoittinten maailmaan Laine on ohjannut nuoria soittajia vuosikymmenten ajan esimerkiksi Euran kansalaisopistossa ja Tuulimyllyn puhaltajissa.

Laine on monin eri tavoin osallistunut myös kansanmusiikkitapahtuma Kustaan Soiton järjestelyihin.

Laine on ansioitunut myös viihdemusiikissa. Hän esittää tanssi- ja viihdemusiikkia orkesterissa Duo Maetro. Hän on myös entisen Tanssiorkesteri Lallit puhallinsoittaja, sovittaja ja kapellimestari. Viime vuosina Laine on esiintynyt myös saksosonikvartetti Kvarsaxin kanssa.

Szyrowski palkittiin Euran kulttuuripalkinto myönnettiin tänä vuonna viulisti **Roman Szyrowskille**, joka on vuodesta 1988 opettanut musiikinharrastajia Kiukaisten kansalaisopistolla.

Szyrowski on ohjannut useita yhtyeitä ja pelannut nikokoonpanoja. Hän on toiminut myös mies-, nais- ja sekakuoron johtajana. Merkittävän työn musiikin saralla Szyrowski on tehnyt opettaessaan sadoille nuorille soittoa ja laulua. Lisäksi hän on toiminut Kiukaisten yhteiskoululla musiikin opettajana.

Roman Szyrowski on vuosien varrella järjestänyt lukemattomiin tilaisuuksiin musiikkiohjelmat.

Szyrowski on monipuolinen, lahjakas muusikko, joka taitaa muun muassa pianon, harmonikan, viulun, pasuunan, kitaran ja basson.

Sakkia isän kanssa

Kirjat

Lukas Moodysson: Isän aika. Suom. Jonna Joskitt. Like, 2011.

Ohjaajana (muun muassa *Fucking Åmål*) paremmin tunnetun **Lukas Moodyssonin** uutuusromaani iskee oman panoksensa siihen kirjallisuuden lajiin, jossa aikuiset lapset kirjoittavat poissaolevista vanhemmistaan, tässä tapauksessa kuolleesta isästä.

Moodysson yhdistää hienosti tunteellisen ja analyttisen metodin, mutta kirjan varsinaiset ansiot ovat toisaalla. Vasten kasvoja äkisti pauskautuneen menneisyyden keskellä päkistelevän päähenkilön leivottomat mielenliikkeet kaivetaan taiten esiin hänen koko oireilevan havaintomaailmansa voimalla. Erityisen tärkeään rooliin nousee internet ja sen törkyisemmän tarjonnan kautta aukeneva kärsimyksen maailma julkisten kuolinkuvista lapsiprostitutioon ja vieraantuneisuuteen.

Isän aikaa voisikin kutsua nettiajan tajunnanvirraksi. Tyyllisesti Moodysson ottaa jatkuvasti riskejä: luettele pitkän tovin erilaisia esineitä ja asioita, pohdiskelee poppähti **Rihannan** ja **Marilyn Monroen** elämäntah-

LAURI TIMONEN

Nuoret Taidehallissa

Nuoret 2011 -näyttely jatkuu Helsingin Taidehallissa 8.1. saakka. Näyttelyssä nähdään troijalainen legomies, räyhäkäs pussipiru, kimalaispalo, hybridieläin. Mukana on muun muassa porilaisen, Kankaanpään taidekoulun kasvatin Heikki Hautalan työ Ajan soturit.

Pismovnik suomeksi

Venäjän suurimman kirjallisuuspalkinnon voittanut Mihail Šiškinin Pismovnik julkaistaan suomeksi elokuussa 2012. WSOY julkaisee The Big Book Award-palkinnon saaneen teoksen nimellä Sinun kirjeesi.

Sopraano Heidi Laakso pitää juhlista, mutta turha pönötys pois

Sopraano: Halusin pitää joulukonsertit kotiseudullani, ja kotiseutuani on Pori ja Luvia.

HELENA LAINE
Pori

Elämme joulukonserttien aikaa. Yhtenä esiintyjänä kuullaan Heidi Laaksoa, joka konsertoi Teljän kirkossa ja lapsuusmaisemissaan, Luvian kirkossa.

Heidi Laakso on parhaillaan mukana Turun Linnateatterissa, sopraanona kulttuuripääkaupunkivuoden produktiossa *Mieleton Oopperan Historia*.

–Produktio on saavuttanut huiman suosion, ja yleisöllä tuntuu olevan hauskaa, sopraano iloitsee.

Esityskautta on jatkettu useaan kertaan. Ensi vuoden helmikuussa produktio vieraillee Helsingin Aleksanterin teatterissakin.

Sopraano on saanut juuri kaikki opintonsa valmiiksi. Tästä eteenpäin elämä on yhtä laulua.

Oletko jouluihminen?
–Olen juhlahiminen! Pidän ylipäättään kaikista juhlista, joten tykkään joulustakin, sopraano vastaa.

Perinteistä herkkää

Hänellä on kaksi joulukonserttia, Teljän kirkossa ja Luvialla.

–Halusin pitää joulukonsertit kotiseudullani, ja kotiseutuani on Pori ja Luvia. Minut on kastettu Teljän kirkossa, ja olen päässyt ripiltä Luvian kirkossa.

Ohjelmisto on aika perinteistä, *Ave Maria, En etsi valtaa loistoa, Adamin joululaulu*.

–Haluan tarjota konsertin, jossa on sopraanon laulamaa kaikkia ihanimmat ja kauneimmat laulut, joita vain voi kuuntella kirkossa kuulevana, Heidi Laakso perustelee konserttiohjelmaansa.

Hanna Leppänen/SK

–Laulajana haluan välittää vilpitöntä ja aitoa tunnetta, Heidi Laakso sanoo.

–Yksi osio konsertistani koostuu suomalaisista joululauluista, jotka ovat mielestäni todella kauniita ja koskettavia. Ne ovat jotenkin samaan aikaan herkkiä ja väkeviä. Esimerkik-

si **Otto Kotilaisen Varpunen jouluaamuna**. Kun viimeisessä säkeistössä lauletaan, että varpunen onkin tytön pieni veli taivaasta, meinaan aina itsekin liikuttua.

Vilpitöntä ja aitoa

Laulajana hän haluaa välittää vilpitöntä ja aitoa tunnetta.

–Luonnollinen laulutapa klassisessa laulussa on minulle tärkeää. Turha pönötys pois.

Hän haluaa pitää toisen konserttinsa Luvialla, lapsuutensa maisemissa.

–Luvialla on hieno kirkko, hiekkakivestä tehty. Se soveltuu tunnelmaltaan ja akustii-

kaltaan hyvin konserttiin.

Meri ja viljapelot ovat hänen mielimaaisemiaan.

–Lapsuusmaisema vaikuttaa minussa siten, että milloin vain tulen meren rantaan, tunnen tulevani kotiin. Ehkä tämä lapsuusmaisema kuuluu lauluissani herkkyytenä.

Myös joidenkin säveltäjien sävelkieli sinkoa hänet ajatuksissaan takaisin viljapellon reunaan tai meren rantaan. Tällä tavalla häntä puhuttelevat esimerkiksi **Ture Rangströmin** laulut, joita hän esitti diplomitutkinnoissaan.

Menot

➔ Heidi Laakso, Joulun kauneimmat sävelmät Teljän kirkossa 8.12. klo 19 ja Luvian kirkossa 15.12. klo 18. Vapaa pääsy.

”Haluan laulaa, riutua ja nauraa”

–Olen pienestä pitäen laulanut, lasten lauluja kaselle ynnä muuta. Yhtenä päivänä leh-

dessä oli ilmoitus, että kuoroon haetaan laulajia, **Heidi Laakso** kertoo alkutaipaleestaan laula-

jana.

Siitä alkoi rakas harrastus, joka innosti häntä kehittämään laulutekniikkaa ja musiikillista ilmaisuja. Hän jatkoi laulutunneille Palmgren-opistoon.

–Lukiessa mietin, että mihin ihmeeseen hakisin opiskelemaan, kunnes tajusin, että

laulamisesta voi myös opiskella ammatin.

Laakso kuvaillaan tunteikkaaksi esiintyjäksi. Millaiset produktiot ovat olleet hänen tähänastisia tähtihetkiään?

–Viime kesän produktio Kokkolan Oopperassa oli hieno kokemus. Tein Papagenan roolin, ja se toimi sellaisena yleisön hauskauttajana.

Tukholman Oopperastudiolta hän sai syvyyttä esiintymiseensä, uskalsi avata itsensä näyttämöllä. Mieleenpainuvn rooli

siellä oli **Charlotta Krenekin** dramaattisessa oopperassa *Der Diktator*.

Turussa parhaillaan menevän *Mieleton Oopperan Historia* -tuotannon myötä hän on saanut tähtihetkiä myös televisiossa. Hän lauloi TV1:n Thalia Gaalassa ja **Mikko Koukin** illallisilla *Neljän tähden illallinen* -sarjassa Nelosella.

–Tähtään solistiseen uraan. Kaikkein eniten minua kiehtoo ooppera. Haluan laulaa, riutua ja nauraa oopperan lavoilla.

Kotka muistelee

Kirjat

Ralf Långbacka: Taiteellista teatteria etsimässä.

käsikirjoituksesta suomentanut Hannimari Heino. Siltala 2011.

Ralf Långbackan muistelmien toinen kirja *Taiteellista teatteria etsimässä* käy läpi kaudet Turun ja Helsingin kaupunginteattereissa.

Turku 1970-luvulla oli niin sanottu kotkien kausi. Långbackan (s. 1932) ja **Kalle Holmbergin** ohjaukset olivat yliverkaisia sekä silloisen yleisön että teatterihistorian mielestä, vaikka paikallinen sanomalehti vastusti. Helsingissä 1980-luvulla kaikki sujui nihkeämmin.

Holmberg ja ohjaajien troikkaan Helsingissä osallistunut **Jotaarkka Pennanen** ovat jo julkaisseet muistelmiaan, ja myös tutkimus on perannut aihetta, esimerkiksi **Pirkko Koski Helsingin kaupunginteatterin historiassa** (2007).

Mutta tietenkin vain Långbacka itse voi tietää, mitä Långbacka ajatteli. Kirjassa ei ole henkilöhakemistoa, mitä voi pitää itsekeskeisyyden merkinä. Välillä se menee omahyväisyydeksi, kun kirjoittaja kelpuuttaa kehuja sitaatteja, hiukan hassunkurisiakin.

Långbacka kirjoittaa västävsti eikä kumarru kuvia. Ohimennen hän nuijii muun muassa **Robert Wilsonin**. Toisin kuin moni teatterimuistelijä, Långbacka havaitsee ja myöntää epäonnistumisensa, vaikkei kernaasti ota koko syyt niskoilleen, vaan näkee pahaa teatterikriitikoissa.

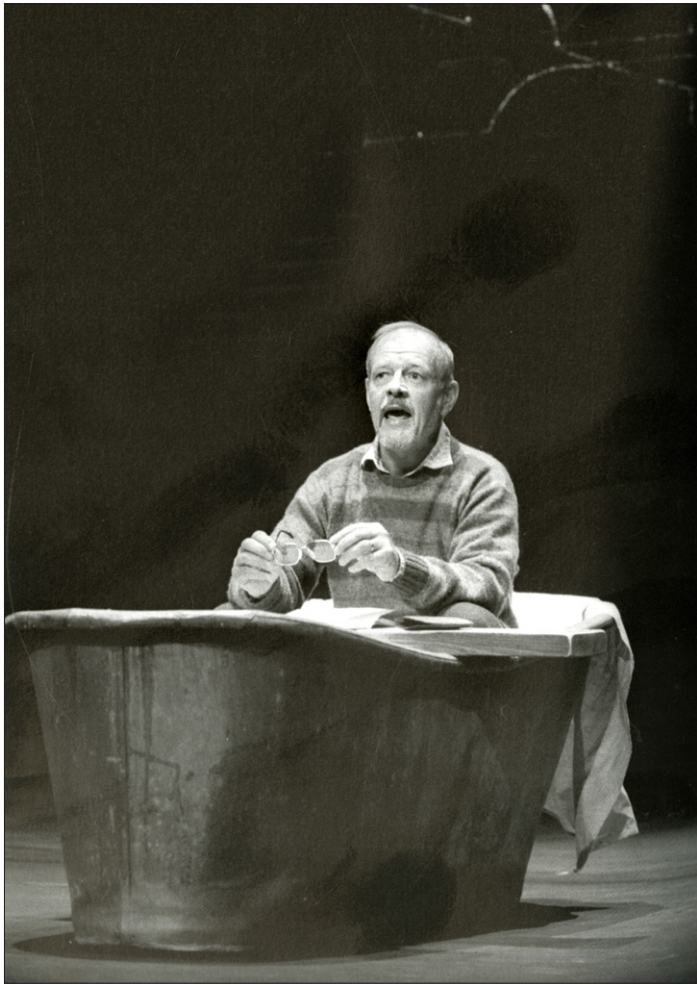
On jotenkin liikuttavaa, kuinka merkittävänä Långbacka pitää osallistumistaan teatteripoliittiseen väittelyyn lehdistön palstoilla.

Långbacka ja *Helsingin Sanomien* kriitikko **Kirsikka Moring** omistivat yhdesä purjeveneen 1975–82. Sitä taustaa vasten on ymmärrettävä Långbackan valtava pet-

tymys ”valheiden orgioihin”. Trendien palvonnan saan kriitikot etsivät aina uusia neroja eivätkä kunnoita perinnettä.

Turun ja Helsingin välissä tapahtui **Arto Mellerin** ja kumppaneiden **Pete Q.** Kertaheitolla se vanhen-si Långbackan edelliseksi sukupolveksi, jota vastaan niin sanottu nuoriso kapinoi. Se tapahtui Långbackan mielestä liian varhain, sillä on jaloa tehdä taiteellista teatteria, vaikkei aika sitä ansaitsisi.

MATTI LINNAVUORI

Muistelijä Ralf Långbacka on välillä omahyväinen, mutta muuten suorasanainen.

Elina Siirala voitti lastenlaulujen sävellyskilpailun

MUSIIKKI Laulaja-lauluntekijä **Eli-na Siirala** voitti Eurajoen itsenäisyysjuhlassa tiistaina 2000 euron ja 500 euron rahapalkinnot.

Siirala on alun perin kotoisin Helsingistä, jossa hän kasvoi ammattimuusikkojen perheessä. Klassisen laulututkinnon suorittuuna Siirala jatko musiikkiopintojaan Lontoossa, jossa hän yhä asuu ja työskentelee.

Kilpailuun osallistui 22 sävellystä 14:ltä eri säveltäjältä.

Tuomaristoon kuuluivat kilpailulle nimensä antanut oopperalaulaja **Mika Kares**, kulttuurisihteeri **Pirjo Jaakkola**, opettaja ja muusikko **Kari Leino**, Palmgren-konservatorion rehtori **Juha Järvinen**, kulttuurijohtaja **Risto Kupari** ja laulaja **Solja Virta**. SK/EURAJOKI